

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 2239/2025
26.02.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у ванпарничном предмету предлагача АА из ..., као правног следбеника пок. ББ, чији су пуномоћници Љиљана Влајковић, Душица Крговић и Јасмина Рајчић, адвокати из ..., ВВ из ..., као правног следбеника пок. ББ, ГГ из ..., ДД из ..., као правних следбеника пок. ЂЂ, ЕЕ из ..., Република ..., као правног следбеника пок. ЖЖ, чији је пуномоћник Мирослав Тодоровић, адвокат из ..., ЗЗ из ..., као правног следбеника пок. ИИ и ЈЈ, чији је пуномоћник Мирослав Тодоровић, адвокат из ..., КК из ..., као правног следбеника пок. ЈЈ, чији је пуномоћник Мирослав Тодоровић, адвокат из ..., ЛЛ из ..., чији су пуномоћници Драгиша Вукашиновић и Смиљана Обрадовић, адвокати из ..., ЉЉ из ..., чији су пуномоћници Драгиша Вукашиновић и Смиљана Обрадовић, адвокати из ... и ММ из ..., као правног следбеника пок. НН, чији је пуномоћник Мирослав Сибиновић, адвокат из ..., против противника предлагача Градске Општине Врачар, Београд, коју заступа Јавно правобранилаштво Градске Општине Врачар, Дирекције за грађевинско земљиште и изградњу Београда ЈП "Београд" и Републике Србије, Министарство одбране – Војно-грађевински центар "Београд", коју заступа Војно правобранилаштво, ради одређивања накнаде за експроприсану непокретност, одлучујући о ревизијама предлагача АА из ..., ММ, ЉЉ и ЛЛ, свих из ... и противника предлагача, крајњег корисника Републике Србије, Министарство одбране, Војно-грађевински центар "Београд", изјављеним против решења Вишег суда у Београду Гж 9012/16 од 08.06.2017. године, исправљене решењем истог суда Гж 9012/16 од 05.09.2017. године, у седници одржаној 26.02.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосноване, ревизије предлагача АА, ММ, ЉЉ и ЛЛ, свих из ... и противника предлагача - крајњег корисника Републике Србије, Министарство одбране, Војно-грађевински центар "Београд", изјављене против става првог изреке решења Вишег суда у Београду Гж 9012/16 од 08.06.2017. године, исправљене решењем истог суда Гж 9012/16 од 05.09.2017. године.

ОДБИЈА СЕ захтев предлагача ЉЉ, ЛЛ и ММ, свих из ..., за накнаду трошкова за састав одговора на ревизију.

Образложење

Решењем Првог основног суда у Београду Р1 136/15 од 23.03.2016. године, ставом првим изреке, одређена је накнада за изузето Градско грађевинско земљиште,

кат.парцелу бр. ... (.../... и .../...) уписана у ЛН ... КО ..., површине 644 м², па је обавезана Република Србија, Министарство одбране, Војно-грађевински центар "Београд", да на име накнаде за изузето земљиште исплати предлагачима: АА из ... 8.857.754,19 динара; ВВ из ... 8.857.754,19 динара; ДД из ... 3.322.151,89 динара; ГГ из ... 3.322.151,89 динара; ЕЕ из ... 6.643.654,00 динара; ЗЗ из ... 9.965.797,00 динара; КК из ... 3.322.151,89 динара; ММ из ... 20.703.666,42 динара; ЉЉ из ... 9.926.929,78 динара и ЛЛ из ... 9.926.929,78 динара, све са законском затезном каматом почев од 23.03.2016. године као дана доношења решења. Ставом другим изреке, одбијен је захтев предлагача којим су тражили да се противници предлагача Градска Општина Врачар и Дирекција за градско грађевинско земљиште солидарно обавезу да са Републиком Србијом, Министарством одбране, Војно-грађевинским центром "Београд", исплате износ наведен у изреци, као неоснован. Ставом трећим изреке, Република Србија је обавезана да предлагачима на име трошкова поступка исплати и то: АА из ... 749.749,50 динара; ЕЕ, ЗЗ и КК износ од 1.426.250,00 динара; ЉЉ и ЛЛ 1.158.500,00 динара и ММ 839.750,00 динара, са законском затезном каматом од 23.03.2016. године, као дана доношења решења па до исплате. Ставом четвртим изреке, обавезана је Република Србија, Министарство одбране, Војно-грађевински центар "Београд", да Дирекцији на име трошкова поступка исплати износ од 42.000,00 динара, а захтев противника предлагача ГО Врачар за накнаду трошкова је одбијен.

Виши суд у Београду је, решењем Гж 9012/16 од 08.06.2017. године, које је исправљено решењем истог суда Гж 9012/16 од 05.09.2017. године, ставом првим изреке, одбио, као неосноване, жалбе предлагача АА, ММ, ЉЉ и ЛЛ, као и жалбу противника предлагача Републике Србија, Министарстве одбране, Војно-грађевинског центра "Београд", против ставова један и два изреке решења Првог основног суда у Београду Р1 136/15 од 23.03.2016. године, па је то решење у тим ставовима потврђено. Ставом другим изреке, укинута је решење Првог основног суда у Београду Р1 136/15 од 23.03.2016. године, у ставовима трећем и четвртм изреке, који се односе на трошкове поступка.

Против става првог изреке решења другостепеног суда предлагачи АА, ММ, ЉЉ и ЛЛ, сви из ... и противник предлагача – крајњи корисник Република Србија, Министарство одбране, Војно-грађевински центар "Београд", су изјавили благовремене ревизије због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Противник предлагача, Дирекција за грађевинско земљиште и изградњу Београда ЛЛ је доставила одговор на ревизију крајњег корисника, а одговор су доставили и предлагачи ЉЉ, ЛЛ и ММ, захтевајући накнаду трошкова за састав тог одговора.

Врховни суд је испитао решење другостепеног суда, у пбоијаном делу, у смислу одредбе члана 408, у вези члана 420. став 1. и 6. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11 ... 18/20), одредбе члана 92. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС", бр. 10/23) и одредбе члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку („Службени гласник СРС“, бр. 25/82 ... 48/88 и „Службени гласник РС“, бр. 46/95... 14/2022) па је утврдио да ревизије нису основане.

У поступку није учињена битна повреда одредаба поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној

дужности. Наводима ревизије противника предлагача – крајњег корисника указује се на битну повреду из одредбе члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, међутим, та битна повреда није разлог због ког ревизија може да се изјави на основу одредбе члана 407. став 1. тачка 2. истог Закона.

Према утврђеном чињеничном стању, Одлуком Општинског комитета за привреду и финансије Општине Врачар у Београду бр. 465-8/87-II од 20.05.1987. године, у потпуности је експроприсано и пренето у Фонд друштвене својине у корист Општине Врачар за потребе Градског СИЗ-а за комуналне делатности, грађевинско земљиште и путеве, кога заступа Завод за изградњу Града Београда, за крајњег корисника Команду одбране Града Београда, ради рушења, а у циљу припреме и уређења земљишта за изградњу стамбених објеката ... и ..., у ... и ... на, сходно детаљном урбанистичком плану и то дворишна породична зграда у Ул. ... бр. ..., која је приземна, сувласништво предлагача ЊЊ, ММ и ОО и двособног стана сувласништво ЛЛ и ЉЉ са 1/2 идеалног дела к.п. бр. ... КО Решењем Комитета за привреду и финансије Општине Врачар у Београду бр. 465-9/87-II од 22.03.1988. године, у потпуности је експроприсано, уз накнаду у пренето у Фонд друштвене својине у корист Општине Врачар за потребе Градске самоуправне интересне заједнице за комуналне делатности, грађевинско земљиште и путеве, које заступа Завод за изградњу Града Београда, ради рушења, а у циљу изградње стамбених зграда за потребе крајњег корисника Команда одбране Града Београда, у складу са урбанистичким условима и то улична приземна кућа бр. ... у Ул. ... у ..., на к.п. бр. ... КО ..., сувласништво ББ са 2/5, ЂЂ са 3/20, ЖЖ, ЈЈ и ИИ, свих са по 3/20 идеалних делова. На основу допунског решења Одељења за имовинско-правне послове Општине Врачар у Београду бр. 465-8/87 од 27.11.2000. године, допуњено је правноснажно решење Комитета за привреду и финансије Општине Врачар у Београду од 20.05.1987. године о експропријацији дворишне породичне зграде у Ул. ... бр. ..., тако што је додат став 1а, који гласи: "Утврђује се да сувласницима непокретности престаје право коришћења на делу к.п. бр. ... КО ... које служи за редовну употребу дворишне зграде у Ул. ... бр. Градско грађевинско земљиште национализовано је решењем НОО Врачар од 08.04.1960. године, сукорисницима земљишта које служи за редовну употребу дворишне зграде у Ул. ... бр. ..., за изузето право коришћења земљишта утврдиће се накнада у посебном поступку". Наследници пок. ББ су АА и ВВ, наследници пок. ЂЂ су ГГ и ПП, правни следбеник пок. ЖЖ је ЕЕ, док је ЗЗ правни следбеник покојних ИИ и ЈЈ, а КК правни следбеник пок. ЈЈ. ММ је правни следбеник пок. НН. Сувласницима на згради није исплаћена накнада за изузето право коришћења предметног земљишта. Вештачењем од стране Градског завода за вештачење утврђено је учешће предлагача у укупној површини парцеле бр. ... КО ... од 644 м², према њиховим сувласничким уделитема и процењена је тржишна вредност предметне непокретности од стране надлежне пореске управе у износу од 120.000,00 динара по м².

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су крајњег корисника, Републику Србију, Министарства одбране, Војно-грађевински центар "Београд", обавезали да предлагачима исплати накнаду за изузето земљиште, у смислу одредбе члана 72. став 2., у вези члана 42. Закона о експропријацији.

По оцени Врховног суда, нижестепени судови су правилно применили материјално право.

Одредбом члана 41. став 2. Закона о експропријацији ("Службени гласник РС", бр. 53/95...106/2016), у вези одредбе члана 72. став 2. истог Закона, прописано је да се висина накнаде у новцу за експроприсане непокретности одређује по тржишној цени, према околностима у моменту закључења споразума о висини накнаде, а ако споразум није постигнут, према околностима у моменту доношења првостепене одлуке о накнади. На основу одредбе члана 42. истог Закона, накнада за експроприсано пољопривредно земљиште и грађевинско земљиште одређује се у новцу према тржишној цени таквог земљишта, ако законом није друкчије прописано (став 1.). Процену тржишне цене из става 1. овог члана врши орган надлежан за утврђивање пореза за пренос апсолутних права на непокретностима (став 2.). Поступак за одређивање накнаде прописан је одредбом члана 56. истог Закона, тако што после правноснажности решења о експропријацији општинска управа дужна је да одмах без одлагања закаже и одржи расправу за споразумно одређивање накнаде за експроприсану непокретност (став 1.). Корисник експропријације дужан је да органу из става 1. овог члана поднесе писмену понуду о облику и висини накнаде у року који не може бити дужи од 15 дана од дана правноснажности решења о експропријацији.

У конкретном случају, предметна парцела сукорисницима је изузета на основу решења надлежног органа за потребе крајњег корисника – Команде одбране Града Београда, па су нижестепени судови правилно обавезали Републику Србију, Министарство одбране, Војно-грађевински центар "Београд" (крајњи корисник), да предлагачима исплати новчану накнаду која је предмет овог поступка.

Неосновани су наводи ревизије ревидената предлагача да су, у овом случају, корисници експропријације сви противници предлагача и да су они солидарни дужници предметне накнаде. Супротно тим наводима ревизије, на основу решења Општинског комитета за привреду и финансије Општине Врачар у Београду од 20.05.1987. године и 22.03.1988. године, следи да је експропријација предметне парцеле извршена за потребе крајњег корисника, Команда одбране Града Београда, ради рушења и у циљу припреме и уређење земљишта за изградњу стамбених објеката, па је с тим у вези земљиште уступљено Војно-грађевинској дирекцији, као инвеститору изградње. Корисника експропријације одређује решење о експропријацији, па су, с тим у вези, без утицаја на одлучивање о пасивној легитимацији противника предлагача наводи ревизије предлагача о уговорима који су закључивани након доношења решења о експропријацији. Противници предлагача ГО Врачар и Дирекција за градско грађевинско земљиште нису пасивно легитимисани јер је предметна непокретност експроприсана за потребе крајњег корисника коме је и дата, па они нису дужни да предлагачима исплате накнаду за предметно земљиште, како су правилно закључили нижестепени судови, а предлагачи неосновано указују на погрешну примену материјалног права.

Неосновани су наводи ревизије предлагача АА да су нижестепени судови погрешно предлагачима камату признали почев од дана доношења првостепеног решења. Супротно тим наводима ревизије, нижестепени судови су правилно применили одредбу члана 277. Закона о облигационим односима, при одлучивању о камати, имајући у виду да је камата санкција за доцњу, а крајњи корисник је у доцњи почев од дана када је нижестепени суд одлучио о исплати накнаде предлагачима.

Наводима ревизије противника предлагача, крајњег корисника Републике Србије, Министарство одбране, Војно-грађевински центар "Београд", којима указују на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, правилност побијаног решења се не доводи у сумњу, имајући у виду да ревизија не може да се изјави због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања, у смислу одредбе члана 407. став 2. Закона о парничном поступку, осим у случају из члана 403. став 2. тог Закона, што овде није случај.

На основу одредбе члана 414., у вези члана 420. став 6. Закона о парничном поступку и одредбе члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку, Врховни суд је одлучио као у ставу првом изреке.

Трошкови предлагача ЉЉ, ЛЛ и ММ, на име ангажовања пуномоћника, адвоката, за састав одговора на ревизију, предлагачима нису били потребни у смислу одредбе члана 154. Закона о парничном поступку.

На основу одредбе члана 165. став 1. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа - судија
Гордана Комненић,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**